

החלטת ועדת האתיקה
בעניין קובלנות נגד חבר הכנסת אלכס מילר, יו"ר ועדת החינוך התרבות והספורט
מיום כ"ב בסיוון התשע"ב - 12 ביוני 2012

הקובלנות

1. לוועדת האתיקה הוגשו קובלנות הנוגעות להתנהגותו של חה"כ אלכס מילר, יו"ר ועדת החינוך, התרבות והספורט, בקשר לניהול ישיבת הוועדה ביום 17.4.2012, אשר עסקה בלימודי האזרחות.

בקובלנה שהגיש פרופ' דן אבנון מהמחלקה למדע המדינה באוניברסיטה העברית נכתב כי חה"כ מילר העניק זכות דיבור רק לדוברים שתמכו בעמדותיו, כי יתר המוזמנים "שימשו כתפאורה לניהול המניפולטיבי של יושב ראש הוועדה", וכי "לא היה נסיון, אף למראית עין, לאיזון בהשמעת דעות". עוד ציין פרופ' אבנון כי "התרשמותי היא שח"כ מילר הפך את הפרלמנט של כולנו לחוכא ואיטלולא, וזאת דווקא בפורום שעסק במורים לאזרחות ובאנשי מקצוע שעמלים על העלאת קרנה של הכנסת בקרב מערכות החינוך בישראל".

טענות דומות הובאו בקובלנה שהגישה ד"ר ריקי טסלר מבית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית, אשר כתבה כי חה"כ מילר נתן זכות דיבור רק לדוברים אשר תקפו את המפקח על לימודי האזרחות, "אך מנע רשות דיבור מנציגים שביקשו לסנגר". ד"ר טסלר ציינה כי חה"כ מילר השתלח בעובד ציבור ו"תחקר את המפקח בצורה גסה" והוסיפה כי למרות שהעבירה בתחילת הישיבה פתק ובו ביקשה להתבטא, לא ניתנה לה רשות דיבור, וכאשר יו"ר הוועדה החליט לסכם את הישיבה ביקשה שוב לדבר "כדי להציג את הצד האחר של התמונה החד צדדית", אך היו"ר קרא להוצאתה מהישיבה, והיא יצאה ובעקבותיה שבעה נציגים ממוסדות אקדמיים וארגוני חינוך שונים.

התגובה לקובלנה

2. חה"כ מילר השיב לקובלנות וטען כי הקפיד על מסגרת הדיון, שהיה טעון, ואף קרא לחברי הכנסת והמוזמנים הרבים לשמור על איפוק.

עוד ציין חה"כ מילר כי איפשר למוזמנים נושאי תפקידים רלבנטיים, ולרבים אחרים ככל האפשר, להציג את עמדותיהם, אך מפאת אילוצי הזמן לא עלה בידו לתת זכות דיבור לכל מי שביקש. חה"כ מילר הוסיף כי ד"ר טסלר התפרצה לדבריו בעת שהציג את דברי הסיכום, והוא נאלץ להורות על הוצאתה מחדר הוועדה.

החלטת ועדת האתיקה

3. ועדת האתיקה עיינה בקובלנות ובתגובה להן, וכן בפרוטוקול ועדת החינוך התרבות והספורט, שממנו עולה תמונה של דיון ארוך וסוער, שבו השתתפו חברי כנסת לא מעטים ומוזמנים רבים.

הגם שאין זו הפעם הראשונה שבה מובאות בפניה טענות הנוגעות לאופן ניהול ישיבות הוועדה על ידי חה"כ מילר, הוועדה החליטה כי היא אינה יכולה להצביע על הפרה אתית מצידו, וזאת נוכח חופש הפעולה הרחב הנתון בידי יושבי ראש הוועדות, וסמכותם לקבוע את זהות הדוברים בישיבות ואת משך הישיבות.

יחד עם זאת, החליטה הוועדה להפנות את תשומת לבם של כל יושבי ראש הוועדות לכך שעליהם לנהוג במוזמנים לוועדות באופן הולם ומכובד, וככל האפשר לאפשר למומחים שהוזמנו לישיבה להשמיע את עמדתם, גם אם זו אינה תואמת את עמדתו של היושב ראש. שמיעת מגוון הדעות בנושאים השונים הנדונים בוועדות אינה בבחינת רשות אלא זו חובה הנגזרת מתכלית הדיונים בוועדות, שנועדו לאפשר לחברי הכנסת לגבש את עמדתם בסוגיות השונות לאחר שמיעת מגוון דעות והשקפות.

חובה זו מתעצמת בימים אלה שבהם לא רק הפרוטוקולים של הישיבות עומדים לעיון הציבור אלא גם שידורי הישיבות זמינים באתר האינטרנט של הכנסת. אופן ניהול הישיבה בידי היושב ראש יש בו כדי להשפיע במידה לא מבוטלת על התנהלות יתר חברי הכנסת והמוזמנים לישיבה, ואף יש בו כדי להשפיע על כבודה של הכנסת בעיני הציבור ועל האמון שהציבור הצופה בישיבות או המשתתף בהן חש כלפי כלל חברי הכנסת, והכנסת כמוסד.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.